

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Modern nevelés.

Brassó, 1910. április 29.

Sötét árnyat vet a mai társadalomra „a fiatal-korú bűnösök törvényszéke.” Arra a társadalomra, amelynek gyümölcse ez, mert általános hitetlenség jellemzi. A vallástalanság főbb okai: — talán főleg is említeni — az alkoholizmus rémes terjedése, a rossz könyvek és újságok olvasása; a szocializmus, de leginkább a nevelés ferde iránya, vagy annak teljes hiánya.

A mai kor nevelési rendszere nem jogosít minket túlságosan nagy reményekre. Nevelni Isten, vallás nélkül ez sokaknak elve. Az ily emberek pazarolhatják egész vagyoniukat gyermekeik nevelésére, csalódnak a végeredményben, mert csalódnak kell. Oh! mennyi időt, mennyi erőt vesztegetnek el! Nevelni kell a gyermekeket nemcsak a földi életre, hisz az — egy elrepülő pillanat —, hanem az örök életre. Ebből kifolyólag kettős célja van a nevelésnek: a gyermekből becsületes, kötelességtudó embert képezni, hogy az életben megállja a helyét; s erkölcsös, vallásos egyént, aki élete által kiérdemli halála után az örök élet koronáját. E kettős célt vallás nélkül elérni nem lehet.

Fontos kérdés merült itt föl előttünk, kit is illet a nevelés iskolát, szülőket? Mindkettőt! Az iskola csak úgy teljesítheti feladatát, ha a szülők is támogatják. Vegyünk csak egy sajnos, nagyon is gyakori esetet példának. A hitoktató vagy tanító meghagyja, hogy jöjjenek vasárnap és ünnepnapon a templomba. A szülők minden ok nélkül tartják ettől vissza. Esetleg szép időben engedik csak. A jó Isten ugyan nem kötötte parancsait mosolygó kék éghez meg derűs nyári napokhoz. Köztudomású dolog, hogy a gyermek soha sem hül meg séta, korcsolyázás vagy szánkázásnál, hanem mindig csak a templomban!

Mindent tárgyalnak a gyermekek előtt, amiről még semmit sem volna szabad tudnia s így megmetyelvezik ártatlan lelkét. Így van ez a könyvek s újságokkal is. S milyen újságok! Egy családban a gyermekek rendelkezésére állott az egész könyvtár. Majdnem mind oly könyv volt ott, amelyekből csak mérget szívhattak magukba a gyermekek. Meg is volt ennek az eredménye. A család 10 éves kis fia öngyilkos akart lenni, s mikor kérdezték miért akart meghalni? Így felelt: „Undorodom az élettől.” Undorodott attól, amit nem ismert, de amiből ismerte a szennyet, a bűnt! E gyermek szülői maguk voltak kerékkötői a nevelés eredményének. Szegény kis fiam! soha sem látta szüleit imádkozni, soha sem templomba járni. Tanították mindenre, — zenére, nyelvekre, sportra — csak imádkozni nem.

Nem ok nélkül mondják, hogy ma már nincsenek gyermekek, csak kis emberek. Ennek okai főképpen a felnőttek. Nem egyszer hallottam, hogy gyermekek előtt vitakoztak vallási vagy erkölcsi problémák fölött. Vagy így nyilatkoztak: „Nincs Isten.” Az istentagadók — úgy látszik nem tudják, hogy tagadni csak létezőt lehet, tehát a tagadással — ha nem is hiszik, — de föltételezik Isten létét. Máskor meg a szellemes kijelentést tette valaki: „A vallás csak paraszt embernek való.” Talán az őr embernek nincs lelke? Olyan és ehez ha-

sonló beszédeket folytatnak s avval érvelik helytelen eljárásukat, hogy úgy sem értik. Teljes lehetlenség ily elvek mellett önértetes katolikus embereket nevelni. Az ily gyermek amig iskolába jár talán teljesíteni fogja a vallásban kötelességeit — már ahogy lehet, ha a szülők ellenzik, — de azután nyomdokaikon fog haladni, hisz a szülők gondoskodnak most kétszeresen, hogy minél hamarabb tépjék ki mindazt, amit az iskola nagy gondnal semmi fáradságot kímélve plántált a gyermek fogékony lelkébe.

Mit szóljunk a színházi előadásokról? Nem egyszer lehet egész sereg gyermeket látni, oly darabokon, amin minden tisztességes ember megbotránczik.

Kérdem most: mi lesz az ily nevelt emberből, ha élet keresztje alatt már-már összeroskad? Ha nem él szívében az a hit, hogy Isten küld még szebb, könnyebb napokat. Vajjon mi lesz az, ami erősíti, bátorítja nehéz óráiban, fájdalomban, ha nem a hit?! Csoda-e, ha a hitetlen ember fegyverhez, vagy mérgehez nyúl? Nem! Mert, ha nincs erkölcsi támasza, nem lehet erkölcsi ereje sem. Jól mondja Gyulai Pál: „A hit az erő, a küzdelem, mert tettekre ösztönöz és kötelességeink teljesítésére buzdít.”

Mit hozzak még föl bizonyítéknak, hogy hit nélkül nincs nevelés? Mutassam föl az öngyilkos gyermekek, — mert ma ilyenek is vannak — statisztikájának számait, amelyek évről-évre nagyobbodnak? S mert oly sokan nem akarják belátni, hogy Isten és vallás nélkül nevelni nem lehet, kellett a társadalomban létrehozni „a fiatalok bűnösök törvényszékét.”

Kicsi.

H i r e k.

Brassó, 1910. április 29.

Oltáregyesületi gyűlés. A helyi oltáregyesület választmányára holnap szombaton 5 órakor gyűlést tart az elemi fiúiskola rajzteremben. Tagokat kérjük pontos megjelenésre. Elnökség.

Kongreganisták figyelmébe. Szombaton délután 6 órakor szent gyónás, vasárnap 7 órakor közös szent áldozás. Ugyanaz nap délután 3 órakor gyűlés.

Elbocsájtás a honvédség kötelékéből. Lavotta Rezső brassói 24. gyalog ezredbeli tartalékos hadnagy szolgálati kötelezettségének teljesítése után tisztii rendfokozatának megtartása nélkül saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsájtott.

Nőegyleti hírek. A brassói r. kath. nőegylet f. évi május hó 4-én a gimnázium tanári termében fél 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését. Tárgyszorozat: Elnöki megnyitó. 1909. évi zárszámadás. Választmány kiegészítés. Új tagok felvétele. Indítványok. Dicséretileg emeljük ki a nőegylet működését, mert zárszámadásából látjuk, hogy dolgozott. A bevételek az elmúlt évben 3330 kor. 99 fillért tesz ki. A kiadások a tőke szaporításával ugyanannyit tesz ki. Jelen vagyoni állapota 27301 kor. 01. fillér. Az együletet katk. híveink figyelmébe nagyon is ajánljuk.

Városi közgyűlés. A városi képviselőtestület két napos közgyűlése tegnap ért véget. A sok tárgy közül a nevezetesebbeket felemlítjük. Főerdész lett Albrich Gyula Királyal szemben. Fo-

galmazó gyakornokká Kümmer Oszkárt választották meg. A kilépett bizottsági tagok helyére megválasztottak: Meliszek Á. és Sárosy Lajos. Az ököritői tűzkárosultaknak 200 kor. segélyt szavaztak meg. Kórházi ellenőrré Jancsó Mihály választották meg. A villamvilágításra és berendezésre pályázatot hirdettek. Ez utóbbiról városunk villamvilágítási ügye újból nagyot lépett előre.

Gyermekvédő Liga. A Gyermekvédő Liga helyi csoportja a minap tartott közgyűlésén, mely elég népes volt a gyermekvédelem helyi érdekét mondta ki, ugyszintén megállapította a gyermeknapot és segélyeket szavazott meg, ugyszintén referált egy évi működéséről.

A Brassói Magyar Polgári Kör közgyűlése. A Brassói Magyar Polgári kör f. évi május hó 8-án vasárnap délután fél 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyszorozat: 1. Elnök lemondása és új elnök választása. 2. Tiszteletbeli tagok választása. 3. Házátvételi szerződés elfogadása és pénztalányozása. 4. Választmány kiegészítése. 5. Indítványok tárgyalása. 6. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése.

Halálozás. Özv. Sperling Károlyné született Stecher Terézia életének 74-ik évében f. hó 27-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett ma délután 3 órakor volt a bolonyai temetőben.

Harcászati gyakorlat. Folyó évi május hó 21-én háziezedünk a Pojánában harcászati gyakorlatot tart éles töltevényekkel, miért is nevezett napon az ott tartózkodás és járkálás tilos.

Az egyházi énekkar ma este 8 órakor az elemi fiúiskola rajztermében próbát tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

A Brassói Torna és Vivó Egyesület ma este 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését az általi főreáliskola tornatermében.

Tűz. Tegnap délután Hosszu utca 29. sz. a. a Rozler-féle házban kigyuladt a pince. Az idejekorán megjelent rendőrközegeknek a házbellekkel együtt sikerült a tüzet eloltani. Nagyobb kár nem esett.

Apollo Bioskop péntek és szombati műsora: Dráma a kőbányában (dráma). Doctor Phantom (dráma). Meggyógyított téboly (dráma). Professor Lusztikus (humoros). Kövéri és Soványi (humoros). Berugott szakácsok (humoros). Utazás a Fehértengeren (látványos). Masamod álma (fantasztikus). Kender (tanulságos). Vasárnap és hétfőn új műsor. Minden előadásnál katonazene.

Ellopták a lovaikat Novacek J. morvaországi cirkuszosnak volt két lova. A minap éjjel a botfalusi nagyvendéglőben ugyanis valaki nevével szőlította a paripákat és azóta ütheti a nyomukat a szegény morva. A rendőrségnél is panaszt tett nagy káráról és meg is jelölte a módot, melylyel az elveszett paripákat felismerje a hatóság. Csak néven kell szólítani kell őket, mindjárt jelentkeznek.

Betörés Bolgárszegben. Szerdán délelőtt a Precup-utca 18. szám alatti házban betörő járt. Pestrea Lászlóné, mialatt a péknél járt, őrizetlenül hagyta lakását. Azaz, hogy három éves kis leányára bízta a házat. Mikor hazajött, meglepődve vette észre, hogy a kis leány nem teljesítette lelkiismeretesen a házőrzés terhes tisztét. A szobából ugyanis eltűnt egy és más ugymint néhány gyűrű, fülbevaló, arany brosz stb. A rendőrség nyomozza a tettest.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Legnagyobb választék Kongré-szövetekben.

Hölgyek, kik szép és finom kézimunkát vásárolni szándékoznak, sziveskedjenek „raktáramat megtekinteni.“

Monogramokat zsebkendőkre, törülközőkre, asztalkendőkre 8 fillértől feljebb, 5—6 óra alatt készítik el.

BOLESCH FRIGYES
Weisz Mihály-utca 4. sz. (Copony-féle ház)

Mindennemű fehérnemű készítését elvállalom.

Üzletmegnyitás!

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b tudomására adni, hogy egy az új törvény szerint berendezett

mérleggyártó műhelyt

nyitottam. — Megjegyzem még, hogy műhelyemben minden e szakmába vágó munka, valamint javítások a legpontosabb és legolcsóbb árakban készülnek.

Szives pártfogást kér

Widmann Pál
első brassói mérleggyára
Kórház-utca 62.

ZEIDNER H. G.
Szalámi és hentesárú gyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágottat és tormás virstlít.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

Szöcs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerzethetők be.
Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Uj férfi divat-ruha üzlet!

T. c.

Van szerencsém a mélyen tisztelt Címnek b tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉNYIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divat-ruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legújabb divat szerint, elsőrendű munkaerő által kidolgozva, olcsón és pontosan készítünk.

Raktáron tartunk nagy választékban bel- és külföldi szöveteket a legújabb divatmintákban.

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik. Becses rendeléseket kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel
Bartha és Reinert
uri divat szabók.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.
Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.
Különféle szerkezetű és gyártmányu írógépek-, varrógépek- gramofonok, orvosi műszerek,
tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek

Képviselete:
a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas“; a világhírű „Jdeal“ írógépnek (teljesen látható írással).
Eredeti gramofon és Zonophon lemezek
:—: 3 nyelven, gyári árban. :—:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMI G.
műszerész
Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Vidéki rendeléseket azonnal eszközök.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája eredeti formáját megtartsa és az mindig szép sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alanti mesternél. Rendeléshez cipő, vagy csizma szükséges mintának.

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy kaptafát, sámfát s minden e szakmába vágó munkát a legjobban és legolcsóbb árak mellett készítik.

Uhrin György
Brassó, Kórház-utca 66.

A legjobb anyag.

Alulírott teljes tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy én

FEKETE-UTCA 18. szám alatt
a legújabb gépekkel felszerelt

VEGYTISZTÍTÓ INTÉZETET nyitottam.

Hason szakmában Bécsben elsajátított ismereteim arra képesítenek, hogy a legmeszebb menő igényeknek, várakozásoknak megfeleljek.

Elvállalok fehérneműket, mint **ingek, kezek, gallérok** stb-nek — valamint **bluzoknak, kostümekeknek, szőnyegek, függönyöknek és férfiruháknak** tisztítását — továbbá **szövetek festését rendkívüli olcsó árak mellett.**

Szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel
DANIEL MÁRIA
Fekete-utca 18.

Egy levelezőlap elég, hogy ruháit stb. elszállíttassam.